

2. Гайдай Т.В. Институция как инструмент институционального экономического анализа / Т.В. Гайдай // Экономическая теория. – 2006. - №2. – С. 53-64.

3. Вишневский В. Инновации, институты и эволюция / В. Вишневский, В. Дементьев // Вопросы экономики. – 2010. – №9. - С. 41-62.

4. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. — К.: КНЕУ, 2005. — 240 с.

5. Дементьев В.В. Почему Украина не инновационная держава: институциональный анализ / В.В. Дементьев, В.П. Вишневский // научные труды Донецкого национального технического университета. Серия: экономическая. Выпуск 36-1. – 2009. – С. 5-12.

4. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНО-ЕВОЛЮЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАСІВ

РІВНІ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Латишева Олена Володимирівна,

старший викладач,

Донбаська державна машинобудівна академія

Посилення екологічних вимог в зв'язку з необхідністю подолання бар'єрів у міжнародній торгівлі обумовлює необхідність пошуків інноваційних підходів до запровадження дієздатних систем управління екологічними процесами.

Інноваційна система управління екологічними процесами (ІСУЕП) - комплекс заходів, спрямованих на попередження, зниження, запобігання та ліквідацію негативного впливу господарської діяльності підприємства на довкілля.

Стосовно цього повинні відокремлюватися і цілі функціонування ІСУЕП на різних рівнях управління – стратегічному і тактичному.

В залежності від потенціалу, специфічних рис, ринкової орієнтації і позиції ПП щодо ОНС і природокористування цілі і завдання функціонування ІСУЕП формулюються у двох ракурсах: програми – мінімум (недостатній запас фінансової міцності, пасивна позиція до ОНС) – компенсації негативних наслідків на НПС і програма – максимум (достатній запас фінансової міцності, активна позиція до ОНС) – інноваційної (превентивної) програми екологізації (превентивні заходи щодо попередження запобігання негативного впливу на НПС).

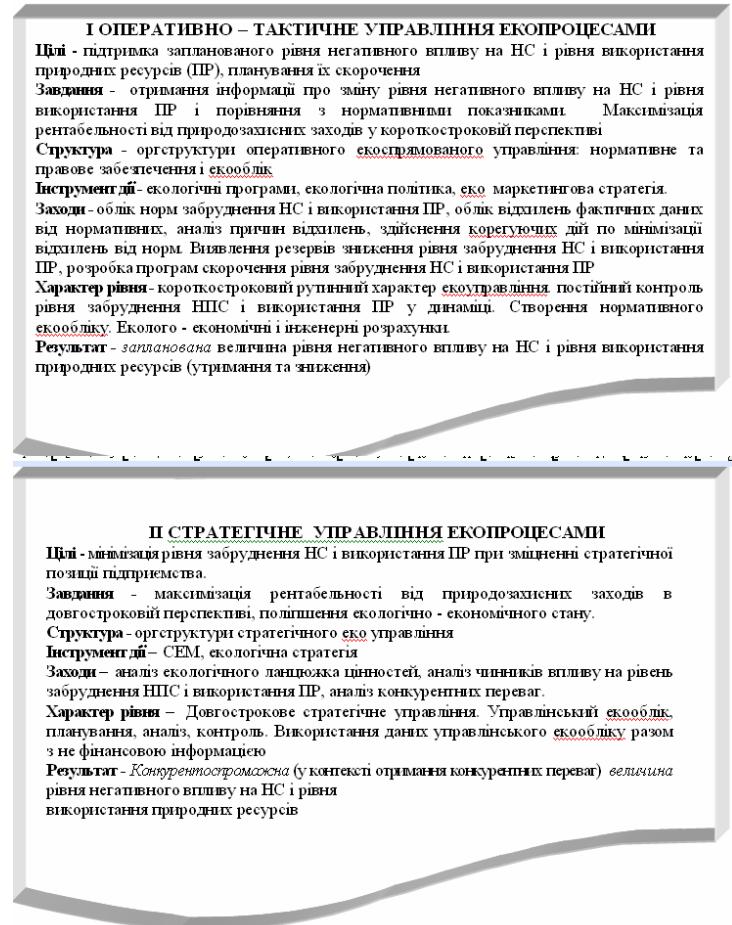

Рис. 1. Рівні управління екологічними процесами на підприємстві

Ідея формування ІСУЕП підприємства по рівням управління (рис. 1) націлена на надання можливості відходу від вузького погляду на управління екопроцесами з площини «план – факт» в сферу «оперативність – тактика – стратегія», що відкриває нові перспективи в даній області дослідження, створює (через реалізацію відповідними організаційними структурами функцій оперативного та стратегічного екологічно – економічного управління) процес пошуку, відтворення і реалізації інноваційних рішень, спрямованих на збереження довкілля. Важливою умовою створення гнучкої системи управління екологічними процесами, що відповідає поточним і перспективним цілям підприємства, є виділення рівнів управління екологічними процесами і конкретизування взаємозв’язків між оцими рівнями.

Розмежування по рівням управління екологічними процесами спрямовує дії підприємства на різних рівнях управління на забезпечення збалансованого екологічно – економічного розвитку.

В рамках кожного рівня управління екологічними процесами на підприємстві потрібно визначати чіткий підхід до скорочення негативного впливу на НПС і до використання певних екологічних інструментів (їх поєднанні), свої цілі, завдання, інструменти і результати.

Мета оперативно - тактичного управління екологічними процесами полягає в утриманні існуючого рівня забруднення НС і використання ПР у межах нормативів (планування його скорочення).

У основі оперативно - тактичного управління екологічними процесами лежить облік екологічних показників (еколого – нормативний облік), а завдання – зводиться до мінімізації відхилень від норм.

Характер оперативно - тактичного управління екологічними процесами – короткострокове управління, яке відбувається безперервно шляхом отримання оперативної інформації про зміну величини забруднення НПС, постійної ідентифікації відхилень фактичних значень екологічних показників (викидів, скидів у НПС) від запланованих і аналізу причин оцих відхилень.

Стратегічне управління екологічними процесами спрямовано на довгострокову перспективу. Метою стратегічного управління є мінімізація величини забруднення НПС і рівня використання природних ресурсів при одночасному зміщенні економічного стану (стратегічної позиції) підприємства, впровадження стратегії розвитку з урахуванням інтеграції екологічного фактору у всій сфері діяльності ПП.

У основі зміщення стратегічної позиції підприємства лежить максимізація позитивного економічного результату (в умовах збільшення задоволеності споживачів в нової екологічно спрямованої продукції).

З цих позицій, кінцевий результат господарської діяльності буде визначатися можливістю ефективного формування і впровадження на різних рівнях системи управління екопроцесами на підприємствах, її адаптації відповідно певним потребам і специфіці підприємства.